

salvator

DAVIDSFONDS

GROENCOMITE

HEEMVRIENDEN

KESSELS DRIEMAANDELIJKS CULTUREEL TIJDSCHRIFT

Nr. 43

September 1982

1

MARC VERREYDT STELT WEER TENTOON

Op de voorpagina staat een stemmig hoekje afgebeeld van het Lierse begijnhof.

Onze tekenaar Marc Verreydt stelt het origineel van dit werk tentoon, samen met vele andere prachtige tekeningen, in Galerij Konvent op het begijnhof te Lier op 9, 10, 16 en 17 oktober a.s.

De tentoonstelling is toegankelijk van 11 tot 20 uur. Alleszins de moeite waard !

KESSEL ANNO 1830

Het feit dat België in dat jaar onafhankelijk werd zal hier de landelijke rust wel niet erg verstoord hebben. We vinden er immers helemaal niets van terug ! Men had in een tamelijk korte tijdsperiode - amper 40 jaar - al zo veel meegemaakt. Van Oostenrijkers waren we hier eventjes zelfstandige Brabanders geworden. Dan weer kregen we de Franse nationaliteit om ten slotte 15 jaar lang Hollander te zijn. En dan Belg ! Was dat niet een beetje van het goede te veel !

Uit die tijd dateert de oudste beschrijving van ons dorp en van de meeste dorpen in de provincie Antwerpen. KESSEL was toen nog een echt agrarisch gebied waarin de 1679 inwoners hoofdzakelijk van de landbouw leefden ! Het vrouwvolk was toen licht in de meerderheid : 859 exemplaren tegenover 820 mannelijke Kesselaars. Deze getallen lagen een beetje hoger dan in Nijlen dat toen 1625 inwoners telde. Men telde in ons dorp 60 geboorten, wat neerkomt op een gemiddeld geboortecijfer van bijna 37 per duizend of ongeveer driemaal hoger dan nu ! Ook het sterftecijfer was vrij hoog nl. 45 overlijdens. Gemiddeld telde men één huwelijk per maand.

Heel die bevolking leefde in 15 boerderijen en 293 huizen. Nu telt KESSEL 2.127 huizen ! De woningen in de dorpskom waren in steen opgetrokken en voorzien van een pannendak. Op de gehuchten echter zag men slechts lemen huizekens bedekt met strodakken. Er waren ook twee kastelen nl. 'Kesselhof' (Hof Terlaken) en het hof 'De Bist'. Enkele buurtwegen leidden naar de naburige dorpen. Die wegen waren echter tijdens de winterperiode onbegaanbaar. Om zich naar Gestel te begeven moest men gebruik maken van een veerbootje aan de Boekt.

De landelijke bevolking hield zich ook bezig met het weven van linnen. Er bestonden ook twee brouwerijen waarvan de ene achter de kerk (zie Salvator 42) en de andere naast de kerk (Sint-Lambertusstraat nr. 4), één houten windmolen (op de Molenberg waar nu de ziekenkas gevestigd is - zie Salvator nrs. 2 en 3) en één graanmolen, laatstgenoemde gelegen in de Toekomststraat en aangedreven door echte en onvervalste paardekracht ! Drie maanden per jaar kon de hier gedreven 'commerce' in steenkool en hout profiteren van de scheepvaart op de beide Neten. De Kesselaars brachten hun waren in Lier aan de man waar ze op de marktdagen verkocht werden. Vooral onze boter werd er fel gewaardeerd !

En hoe echt landelijk en vredig het hier wel was bewijzen volgende cijfers overduidelijk. Men telde hier 77 paarden, 4 veulens, 496 hoornbeesten, 200 varkens, 50 geiten en 120 schapen, en er werd ook nog aan bijenteelt gedaan !

De vier vijvers die hier lagen, waarvan een op de Bist en een op het Hof Terlaken, de twee andere zijn niet meer te achterhalen, alsmede de beide Neten, waren zeer goed voorzien van vis. Op de Neten werd er vooral op brasem en baars gevist. Op de vijvers en de verschillende waterlopen op karper, witvis (ablette), zeelt, snoek en paling. Bracht dit de nodige verstrooiing en verse vis op tafel dan zorgden de beide Neten en de verschillende waterlopen ook voor heel wat last. Ze overstroonden jaarlijks en brachten heel wat schade aan beemden en weiden toe !

De hovingen leverden appels, peren, krieken, kersen, abrikozen, perziken, rode en witte bessen en aarbeien. Ook werden hier veel braambessen geplukt.

Op onze velden werd heel wat meer geoogst dan nu. Vooral graan, tarwe, haver, gerst, boekwijn en koolzaad.

Ge ziet : in 150 jaar is er maar weinig veranderd ! ...

Bron : Ph. Vander Maelen : Dictionnaire Géographique de la Province d'Anvers, pagina 71 en 72.

Frans Lens

Vóór de eerste wereldoorlog werd er in Kessel door de volwassenen maar weinig gezwommen. Niet dat er gebrek was aan water ! Ons dorp is immers met zijn twee Neten op dit gebied ruimschoots bedeed. En evenmin omdat ze het niet konden ! Als knaap hadden ze het - spijs het strenge verbod van hun ouders - haast allemaal geleerd en eens de kunst van het zwemmen machtig verleert men het nooit meer.

Die geringe belangstelling lag in hoofdzaak bij gebrek aan tijd. Want het was toen nog werken geblazen. Dagen van twaalf uur slaven was algemene regel en wie dan zijn dagtaak achter de rug had was meestal zo 'poempaf' dat de moed en de goesting ontbraken om dan nog eens te voet, heen en terug, naar 'de Neet' te lopen. Officiëel heet die rivier - nu ja riviertje - wel 'de Nete' maar sinds eeuwen heeft men hier nooit iets anders gezegd dan 'de Neet'. Om het onderscheid tussen de Grote en de Kleine Nete aan te duiden sprak men meestal over 'Balderneet' en 'Emmele-Neet'.

Daarbij kwam nog dat de gewone man in die periode over geen 'zwemkostuum' - of iets dat daarvoor kon doorgaan - beschikte, zodat de weinigen, die toch een duik riskeerden, dit dan ook noodgedwongen in adamskostuum deden. Niet iedereen echter was daarvoor te vinden en het was dan ook meestal halvelings verdoken en zonder al te veel pottekijkers in de buurt dat men, meestal bij valavond en na echt ondraaglijk hete dagen, het koele water opzocht. Het waren in hoofdzaak boerezonen die bijna allemaal op de hoeven naast de Neet woonden, die je toen aan het water kon vinden. Vrouwen zwommen in die tijd zelden of nooit ! Zoiets aanzag men als een regelrechte uiting van ongehoorde lichtzinnigheid. Om geen erger woord te gebruiken.

(1)

Maar na de oorlog kwam de wereld en de manier van leven echter in een stroomversnelling terecht. De arbeidsduur verkortte gevoelig en de lonen stegen. De mensen kregen meer vrije tijd en ook de man in de straat kon zich al eens 'iets gunnen' voor ontspanning en ontwikkeling.

De film deed zijn intrede, er kon al eens een reisje af, kranten werden gemeengoed en men ontdekte dat er buiten werken, eten en slapen in het leven ook nog plaats was voor andere activiteiten. Sport, ontspanning en vermaak werden 'in' en het zwemmen was een perfecte combinatie van dit alles. Daarbij kwam dan nog dat de fiets een koopbaar vervoermiddel werd voor de kleine man. Met de kinderen 'op de buis' of op 'het stoelke' geraakte het hele gezin op een paar minuten aan de Neet. Zelfs het vrouwvolk werd er nu bij betrokken. In de weekbladen, die toen de markt begonnen te veroveren, werden juist die bladzijden bekeken waar de 'gewaagde' of minder gewaagde badpakken werden gepresenteerd. Al was het 'gewaagde' van toen het lachwekkende van nu.

Aanvankelijk waren het in hoofdzaak boerezones die bijna allemaal op de hoeven naast de Neet woonden en die vooral tijdens de hitte van de hooitijd er van profiteerden om een duik in 't koele water te doen.

Jong en oud vond dan ook de weg naar het water en tijdens de 'echte' zomers - zoals de zomers van vroeger altijd leken te zijn - was er al van in de hooitijd tot in de late nazomer volk aan de waterkant te vinden. Het werd er een soort 'ontmoetingscentrum' waar men niet alleen naartoe trok om te zwemmen maar ook om er ongestoord te ravotten of om zomaar een doel te hebben voor een wandeling. 'We gaan eens naar de zwemmers kijken' zegden ze toen. Zondags 's namiddags werd er zelfs al gepicknickt, een verschijnsel dat volop opgang maakte. 'Picknikke' noemden de mensen dat toen. Wat men tijdens dat 'picknikke' achter zijn tand stak was vaak niet veel zaaks maar het smaakte alleszins veel beter dan thuis.

Men trok ook naar de Neet 'om zich eens goed te wassen'. Eeuwenlang had men het voor de zaterdagse wasbeurt moeten stellen met een kom of een zinken emmer. Met dat beetje water stond men zich schroomvol weggedoken te wassen achter de hoge rug van een koe in een donkere hoek van de stal. Maar nu ontdekte men de weldaad van een bad in een onuitputtelijke overvloed van fris, zuiver en stromend water. (2)

Zelfs de schoonheid van het Netelandschap begon men te zien en te waarderen. Vroeger scheen men daar geen oog voor te hebben. Gras was iets om af te maaien en dan te hooien. Struiken en bomen waren altijd alleen maar iets geweest dat diende om vuur mee te maken of om te timmeren. Planten die voor niets konden dienen bestempelde men als 'onkruid'. Maar nu het leven beter en gemakkelijker werd zag men ineens hoe fris, groen en vol bloemen en planten de velden en beemden erbij lagen. Men kreeg oog voor al wat groeide en bloeide langs de waterkant en kwam onbewust onder de indruk van de rust en de sfeer van de zwoele zomeravonden die - vooral in de hooitijd, als de wereld vervuld was van de allesdoordringende zoete geur van het drogende gras - van een niet te verwoorden sereniteit en schoonheid waren.

De mensen voelden zich gelukkig wanneer ze, na een verkwikkend bad, langs de smalle zandwegeltjes naar huis fietsten of kuierden, gewoonlijk in kleine groepjes gevormd door burens of familie, want ook aan de Neet bleef men zowat bij zijn 'eigen volk'. (3)

Iedere wijk in Kessel had immers zijn eigen 'territorium' aan het water en 'vreemden' die al eens op een andere plaats verzeilden, werden wel geduld maar echt welkom waren ze niet. Zo zag men zelden 'volk van de Statie' aan de Grote Nete. Die bleven op hun terrein. 'Het Zwemputteke' in de Kregelbeek als leerschool en van daaruit naar 'Het Seppeke'. (zie Salvator nr. 42). Die van het dorp zakten af naar de omgeving 'van de baron' en de bewoners van de 'Molenhoek' verkozen het westelijk deel van de Neet rond 'de Kil' en 'Brannekensbruggeske'. (4)

Die 'apartheidspolitiek' vond voor een deel ook wel zijn oorzaak in een zekere gegeneerdheid voor zijn eigen zwemgarderobe. Die stond niet altijd volledig op punt en men bleef dan ook maar liefst onder mekaar. Want waren er in het begin van de twintiger jaren wel enkele zeldzame uitzonderingen die zich de eigenaar konden noemen van een 'echt zwemkostuum' en daardoor heel wat respect afdwongen omdat zoiets op een zekere welstand wees, de grote meerderheid trok zijn plan met wat voorhanden was en legde soms een onvoorstelbare fantasie aan de dag in het samenstellen van een min of meer bruikbare zwemuitrusting.

Voor de kinderen 'die nog niet naar school gingen' waren er weinig problemen. Die werden zo maar poedelnaakt mee in het water genomen en na een grondige wasbeurt meestal op een rijtje

Met de kinderen 'op de buis' of 'op 't stoeleke' en ook wel te voet trokken vele gezinnen in slierten naar de Neet.

in het ondiepe water tegen de dijk aan neergezet en verder aan hun lot overgelaten. Daar stonden ze dan met grote angstogen en rillend van kou te wachten tot hun grotere oppassers, volledig uitgeravot en afgebeeld, zich terug over hen ontfermden. De grotere kinderen waren over het algemeen nog het best 'aangestoten'. Die droegen meestal een gebreid broekje met half-lange pijpen dat kennelijk het produkt was van een paar avonden huisvljijt van moeder. Gewoonlijk was het enkele maten te groot op stapel gezet en van veel te dikke 'saai' gebreid. Eens in het water werd het dan ook loodzwaar en rekte uit zodat het kruis steevast uitzakte tot op de knieën van de ongelukkige eigenaar. Die moest dan steeds met één hand zijn broek ophouden wilde hij niet in affronten vallen.

Volwassen mannen, zeker diegenen die maar eens bij gelegenheid naar het water kwamen, keken ook niet zo nauw. Die trokken gewoon een versleten lange strepenbroek - compleet met Bretelien en al - aan en doken zo het verkwikkende water in.

Sommigen maakten het zich nog gemakkelijker en trokken gewoon een broek van hun vrouw aan. Ze riepen dan wel dat ze het deden om de anderen eens te laten lachen maar in feite was het gewoon een uitvlucht. Ze hadden thuis niets anders meegekregen !

De vrouwen maakten zich om dit stom vertoon nog het meeste vrolijk ! Al hadden die redenen te over om niet al te hoog van de toren te blazen. Want zijzelf waren allerm minst opgedirkt om de show te stelen want de meesten kleedden zich eerder aan dan wel uit om in het water te gaan. Ze voelden zich eerst echt 'veilig' als ze op zijn minst voorzien waren van broek en hemd. Daarover een afgelegd en gewoonlijk wat verschoten lang katooten bloempjeskleed, waaruit, om wat meer bewegingsvrijheid te krijgen, de mouwen waren gesneden. Dit kleed werd dan tussen de dijen met een 'toespeld' bijeen gehouden. De meest preutse vrouwen staken er zelfs twee aan !

Om hun zwemuitrusting compleet te maken droegen de meeste mannen nog een paar klompen. Vrouwen en kinderen hielden hun 'badsloefen', die ze altijd droegen, gewoon aan. Niemand zou het toen aangedurfd hebben om blootsvoets in het water te gaan. Ieder jaar deed immers het steeds aangedikte en sterk in de verf gezette fabeltje opnieuw de ronde over dat kind dat 'ergens' - niemand wist erbij te vertellen waar juist - in een gebroken fles had getrapt en ei - zo - na, zijn voet was afgesneden. Om een of ander nog pikanter te maken fluisterden ze er dan nog bij dat dit glas opzettelijk in 'de Neet' was gooid door de boeren uit de buurt om de dorpelingen daar weg te houden. Ze zouden dit doen uit wraak tegen de 'snotjoeng' die hun hooioppers uiteengooiden. (5)

Die klompen van de mannen hadden, buiten de bescherming tegen dat zo gevreesde glas, ook nog een ander doel. Ze werden tevens ingeschakeld om de eigenaar te doen 'drijven'. Een spelletje dat met grote ernst, op een enigszins van de overige zwemmers afgescheiden rustig plaatsje, door de al wat oudere mannen werd beoefend. Er viel eer en bijval mee te halen en het verdoezelde zo'n beetje dat ze toch niet die echte waterratten waren waar ze zich soms wilden laten voor doorgaan.

Want echt goede zwemmers waren toen zeer zeldzaam en van crawl, vlinderslag, rugslag en andere technische termen had men niet veel kaas gegeten. De grote hoop hield het bij de schoolslag. De juiste benaming was toen nog niet goed doorgedrongen en men zei dan maar 'gelak ne veus'. Daarbij leende het - zeker bij lage tij - ondiepe water zich niet tot topprestaties en men hield het dan meestal maar bij oefeningen die veel indruk maakten op de toeschouwers. De kinderen probeerden de aandacht te trekken door veel lawaai en schuim te maken. De wat ouderen hielden wedstrijden in het 'omterlangst onderwaterblijven'. De zogezegde goede zwemmers zwommen 'koers' die meestal eindigde in homerische ruzies omdat er 'haarzakken' bij waren die zich

Echte goede zwemmers waren toen zeer zeldzaam. Men hield het dan ook meestal maar bij oefeningen, zoals veilig met één voet op de grond blijven staan of allerhande schijnbare kunstjes en topprestaties uitvoeren om veel indruk op de toeschouwers te maken.

in het lage water met hun voeten op de grond afduwden en zo de uitslag vervalsten. De oudere mannen konden zich een hele avond lang amuseren met te 'drijven'. Een combinatie van behendigheid, ondervinding en oefening. Eigenlijk een weinig spectaculair en eentonig spelletje dat echter om een onverklaarbare reden bij de deelnemers en ook bij de supporters succes kende. De spelregels waren van een uiterste eenvoud want het kwam er alleen maar op aan om op de rug liggend in het water, met de armen op de borst gekruist, roerloos en zonder ook maar één spier te vertrekken en zonder zich te bewegen, zover mogelijk te drijven. De winnaar voelde zich dan de held van de avond en op zijn minst gelijkwaardig aan de 'geldsmijters', zo noemde men, half spottend half jaloers, het groepje jonge mannen dat gewoonlijk op het einde van de week, tegen de avond

aan, naar de Neet kwam afgezakt. Zwemmen deden ze niet veel. Ze kwamen meer om zich te amuseren, achter de jonge meisjes te jagen en ook voor een groot deel om zich te doen gelden en wat te 'stoeffen' met de hoge 'pree' die ze die week hadden verdiend.

En een - in hun ogen dan - prima middel om succes en aanzien te verwerven was het 'met geld smijten', een bezigheid die letterlijk werd uitgevoerd, overwegend door de diamantslijpers die toen goed geld verdienden. Op het einde van de twintigerjaren leefde men immers in de periode die toen algemeen 'de goeien tijd' werd genoemd en het 'steentje' floreerde als nooit tevoren. In de café's durfden ze zelfs hun sigaret aansteken met een briefje van F 20 en dan nog kon het er gemakkelijk bij af aan 'de Neet' een paar frankskes in het water te gooien om de anderen te overtroeven. (6)

Die manieren om de 'grote Jan' uit te hangen hadden ze geleerd in de cinema 'bij den Andries' (zie Salvator 41). Ze hadden daar gezien hoe in verre exotische havens rijkaards vanaf hun aanmerende luxueuze pakketboten geldstukjes in het heldere water gooiden. Zwermen donkere knapen sprongen dan van hun gammele bootjes in zee om dan - na een eeuwigheid durende duik - triomfantelijk en breed lachend weer met hun buit boven water te komen. En wat die rijkaards in de cinema konden, wel dat konden zij ook, zelfs als er geen boot was van waarop ze konden gooien of ook geen bruine jongetjes die sierlijk in het diep-blaauwe water doken, maar slechts magere, spierwitte, mekaar verdringende lawaaijige knapen die proestend en blazend op handen en voeten in het ondiepe water rondscharrelden. Dat 'geld' was soms wel beperkt tot enkele 'halfsollekes' die meestal met een tē breed gebaar werden uitgezaaid, maar dat was allemaal niet zo belangrijk ! Het was tenslotte 'de geste' die telde en het hoge aanzien dat men bij de jeugd en het jonge vrouwvolk oogstte ! Ze genoten dan ook met volle teugen van hun grote bijval en voelden zich dē man tot ... 'Fransoe' zich aanmeldde. Want, wanneer Fransoe verscheen, dan zakte hun aanmatiging en lef op slag. Die klopte hen met vele lengten zowel in vrijgevigheid als in het verkopen van opschepperige praatjes. Ze konden hem dan ook niet uitstaan maar de jeugd daarentegen droeg Fransoe op de handen ! 's Zaterdag 's namiddags was er dan ook meer jeugdige publiek aan de 'Kil' dan gewoonlijk want dat was het uitverkoren tijdstip dat Fransoe kon worden verwacht. Die deed meestal zijn intrede in de vroege vooravond. Deze man, die zijn eerste jeugd al wel een tijdje achter de rug had, 'sleep' te Nijlen maar woonde in Lier in 'den Binnenweg'. Op zijn weg naar huis maakte hij meestal een omweg over de Netedijk om aan de 'Kil' zijn stukje op te voeren. Het was hem kennelijk aan te zien dat hij onderweg al enkele 'kapelletjes' had aangedaan en reeds van op grote afstand van de Neet kondigde hij, steeds luidkeels en op dezelfde manier, zichzelf aan :

'Allijj mannekens, aat elle geries hé ! De Fransoe is er !'
De jeugd hield zich dan gereed maar ze waren daarmee nog niet aan de 'nief petatten'. Het duurde nog wel eventjes vooraleer Fransoe over de brug kwam. Want als een geboren showman liep

Vooral de mensen van Kessel-Statie zullen zich nog goed hun eerste plonspartijen herinneren in 't zwoele water van 't zwemputteke in de Krekelseek. Vooraleer men zich in 't diepere water van de Nete waagde had men veiligheidshalve eerst wat gaan leren plonsen in de Krekelseek.

Vraag het maar eens aan broer en zusje Raymond en Betty Janssens.

hij eerst nog een paar minuten heen en weer over de Netedijk, maakte onophoudelijk 'van zijnen neus' tot hij er zeker van was dat iedereen naar hem opkeek en diepte dan pas uit zijn broekzak een handvol nikkelgeld op. Met de nodige kommentaar over zijn vrijgevigheid, zijn mildheid en vooral zijn afkomst uit 'de stad', zocht hij in zijn handpalm een deel 'halfsollekes' en 'vijfcentes' bijeen.

De jeugd stond dan, alle spieren strak gespannen, klaar om onder te duiken juist op het moment dat Fransoe zijn 'gift' in 't water zou lossen. Maar Fransoe loste zo maar niet van de eerste keer. Hij deed maar alsof en als de enkelē knapen die zich steeds weer opnieuw lieten vangen dan al op de bodem van de Neet begonnen rond te scharrelen, lachte hij als een gek en riep met een hoog piepstemmetje :

'kep ze baaj eulle kloete !'

De bedrogen knapen voelden zich dan wel geafronteerd maar als Fransoe uiteindelijk dan toch echt goide was alles vlug verge-

ten. Op sommige dagen, als hij wat meer pinten ophad dan gewoonlijk, wist hij van geen ophouden en als de jeugd hem dan aanvuurde en ophitste met : 'voroat Fransoe ! Nog es !' zou hij zich als het ware echt 'geforceerd' hebben en zijn laatste nikkelgeld in 't water durven gooien.

Tot Fransoe de stommiteit van zijn leven beging ! Die keer had hij weer zoals altijd, een beetje onvast op zijn benen, met veel getater de kleinste muntstukjes uit zijn handsvol geld gezocht, en gooide dan met één zwier de inhoud van ... de verkeerde hand in het water. Maar op hetzelfde ogenblik dat hij zijn greep loste wist hij ook welke stommiteit hij had uitgestoken. Bleek van 't verschieten' riep hij met overslaande stem :

'Abuus nondedjuj ! Abuus ! truggeetje !'

Slechts twee knapen kwamen Fransoe een kwartje terugbrengen maar de anderen gebaarden van krommen aas. 's Anderendaags deden de 'Kreemventen' in het dorp gouden zaken maar Fransoe heeft men nooit meer terug gezien aan de 'Kil'.

De jonge mannen waren daar niet rouwig om. Van die konkurrent zouden ze in de toekomst geen last meer hebben ! Maar die toekomst was heel anders dan zij zich hadden voorgesteld. De grote crisis van de dertiger jaren sloeg ook hier ongenadig en hard toe en men ging boven op zijn centen zitten. En ook met het water was er iets aan de hand. Zolang men zich kon herinneren had men vanop de Netedijk ieder blinkend voorwerp op de bodem van de Neet zien liggen maar nu had men daar ineens last mee. Het water was - of was het maar inbeelding - precies niet meer zo doorzichtig. Van de bijna onmerkbare lichtbruine kleur van het Netewater kende iedereen de oorzaak. Dat kwam omdat de Neet in de omgeving van Heist door een bedding van 'ijzermaal' liep. Maar nu was dat bruin anders geworden, melkachtiger en donkerder en het was precies of er zeer kleine vlokjes of wolkjes in het water dreven. (7)

In het begin maakte men zich weinig zorgen om het verschijnsel. Het was tenslotte toch alleen maar bij 'tij op' dat men er last van had. Eens het tij gekeerd, terug met 'tij af', verdween de onverklaarbare bruine kleur even plots als ze was gekomen. Het was zelfs geen drama dat de periodes van vervuiling steeds langer aanhielden. Een fikse regenbui en alles was terug in orde, dacht men. Die fikse regenbui kwam er. Na een zwaar onweer regende het onophoudend uren aan een stuk. Maar de volgende dag was het helemaal niet meer in orde ! Integendeel ! Duizenden en duizenden stervende en dode vissen kwamen op het water aangedreven. Zoiets had men nog nooit gezien en deze keer maakte men zich toch wel wat ongerust. Men begon zich af te vragen wat er nu precies aan de hand was. En een tijdlang ging 'de spraak' dat 'den donder op het water was geslagen' en de massale vissterfte had veroorzaakt. Maar wanneer een tijdje later er weer dode vis boven op het water dreef en het water zelf nog bruiner was geworden, wist men dat het iets anders was dan 'den donder'.

*De Nete achter Miel Verdaet aan de 'Kromme Ham' was voor vele Kesselaars een druk bezochte zwemplaats. De foto uit de late dertiger jaren toont ons Peer Van Rompay met Lin van 't Boerke en hun dochtertje Maria. Uiterst rechts Julia Wellens.
Een droevig detail. Het kindje is zeer jong gestorven en werd einde augustus 1942 als eerste overledene op het nieuwe kerkhof van Kessel begraven.*

Want ook op andere plaatsen deed hetzelfde verschijnsel zich voor. Er moest dus een andere oorzaak zijn. Toen ook 'de gazetten' er over schreven en men een beter inzicht in een en ander kreeg, wist men wat er gaande was. De vis was vergiftigd door de afvalstoffen die door de scheikundige fabrieken in 'de Nete' waren geloosd.

Maar zoals het nu nog altijd gaat zo was het toen ook al : 'Het was een ongeluk en de nodige maatregelen zouden getroffen worden om herhaling te voorkomen.' Alles bleef dan ook gewoon voortduren en op regelmatig terugkomende tijdstippen zag je de vis 'drijven'. Aan de 'Kil' verslechterde de kwaliteit van het water langzaam maar zeker en de plaats geraakte in onbruik. Men trok nu meestal naar 'Brannekesbruggeske', slechts een paar honderd meter stroomopwaarts maar toch was het water er nog haast onbezoedeld. Voor niet lang echter. Vrij vlug moest men

Tijdens de eerste oorlogsjaren in 1940 stapte Neel De Greef met de kleine Roger Schuermans door het heldere water van de Nete achter Miel Verdaet aan de 'Kromme Ham'. Bij hoge tij was het op deze plaats echter heel gevaarlijk want er was een draaikolk of draaiput. Gust Verdaet, een broer van Miel, verdronk er kort na de eerste wereldoorlog.

ook van daar naar een nieuwe zwemplaats uitkijken. En deze keer schoof men ineens ver genoeg op. Het 'Gewad' werd ingepalmd. Min of meer tegen de goesting van 'die van Balder' die hun domein niet zo maar voetstoots met iedereen wilden delen. Iets dat in zekere zin te begrijpen was. Op sommige dagen was de toeloop van volk zo groot dat men mekaar in de weg begon te lopen. Dat er een paar van Kessel op 'hun' gebied kwamen zwemmen hadden ze altijd oogluikend toegestaan maar nu liep het toch de spuigaten uit. Er ontstond dan ook regelmatig 'ambras', zeker bij hoog water. De slechte zwemmers onder de jeugd wachtten dan op de dijk 'beter water' af en om de tijd te doden en lucht te geven aan hun ontevredenheid over de aanwezigheid van die aan de overkant bedacht men mekaar met het toeroepen van een uitgelezen keus van de krachtigste scheldwoorden en beledigingen, doch eens het water terug op normaal peil waren de vetes weer voor een tijdje vergeten en dook iedereen terug in het water.

Toch konden die van 'Balder' het nooit laten om de Kesselaars op geregelde tijdstippen 'den duivel' aan te doen. Ze vonden er een hels plezier in om op de meest onverwachte ogenblikken uit volle borst te roepen : 'ne pastoor' !

Toch konden die van 'Balder' het nooit laten om de Kesselaars op geregelde tijdstippen de duivel aan te doen. Ze vonden er een hels plezier in om op de meest onverwachte ogenblikken uit volle borst te roepen : 'ne Pastoor' ! Langs de Kesselse kant ontstond er dan onmiddellijk paniek en steeds opnieuw - het kon wel eens waar zijn - klawierden dan enkele knapen in panische angst de dijk op en liepen zoveel ze geven konden de beemden in om ergens achter een struik of graspol weg te duiken.

De vluchtters waren de 'studenten' die te Lier in het college school liepen. Buiten het verplicht bijwonen van 'de dagelijkse Heilige Mis en het zondagse Lof' waren er ook sommige handelingen voor hen streng verboden. Zo was het ondermeer, buiten 'het wandelen op de vest, het naar de cinema gaan, het op straat komen in de onmiddellijke nabijheid van iemand van het vrouwelijk geslacht' ook streng verboden 'te zwemmen'. Op het overtreden van dit strenge gebod stonden zware straffen en retenues en er werd soms controle uitgeoefend. Het gebeurde wel eens dat een 'Professor', zoals men de collegeleraars toen noemde, de Neetdijk opgestuurd werd om eventuele onverlaten tot de orde te roepen. Ook bij de grootste hitte warm aangekleed, in lange soutane, zwarte overjas en de hoed stevig op het hoofd,

Aan de 'Kil' begon de kwaliteit van 't water langzaam maar zeker te verslechteren. Deze opname dateert uit betere dagen. Rechts in de achtergrond zeer vaag de kerk van Kessel toen de gesprongen toren zopas terug was opgebouwd. In 't voorwater herkennen wij nogmaals Neel De Greef.

kwamen deze mensen dan op hun hoge zwarte damesfietsen over het hobbelige wegeltje naast het water afgedenderd. Hoogrood van de stikkende hitte en de inspanning en minzaam knikkend naar al dat volk, op wiens gezicht je duidelijk kon aflezen dat ze dachten : 'wat komt die hier doen ?', loerden ze tegelijkertijd met één oog spiedend rond of ze niemand konden betrappen. Meestal zonder resultaat. Die van 'Balder' waren nog niet zó verdorven dat ze zwegden wanneer er echt 'ne Pastoor' kwam aan-gereden.

Maar ook aan ''t Gewad' kwam onafwendbaar de vervuiling opzet-ten en met de 'mobilisatie' was het zwemmen er al fel vermin-derd. Het was opnieuw opschuiven geblazen en men verhuisde naar 'De Boekt'. Voor niet lang. Het was er een slechte

Aan 't sas van Emmelen' werd al veel vroeger gezwommen. In de jaren 30 en ook nog enige tijd na de laatste wereldoorlog was het er dikwijls een echte overrompeling van 't volk maar dan wel alleen maar van ' 't deftig volk'. De gewone Kesselaars voelden er zich immers niet thuis en trokken op andere plaatsen naar de Neet. Later is daar wel verandering in gekomen.

plaats. De ondergrond was er veel te modderig en er was altijd schaduw van de hoge bomen uit het park 'van den baron'. Het zwemmen was er ook veel te gevaarlijk. Door het dynamiteren van de brug waren er grote brokstukken in het water terechtgekomen en mede door de vele 'draaikolken' op deze plaats werd deze badplaats vlug afgeschreven.

Voor de zoveelste keer nog maar eens verhuisd, steeds verder weg van de opdringende vervuiling, maar tegelijkertijd ook verder weg van het dorp. Iets wat niet altijd meeviel, want nu de tweede wereldoorlog volop aan de gang was en de fietsbanden op korte tijd onbetaalbaar of onvindbaar waren geworden, moest de verplaatsing door de meesten met 'de schoentram' gebeuren. Het werd een flink stuk lopen eer men 'achter de Spoelders' - zoals iedereen die zwemplaats noemde - arriveerde, maar men had het er voor over, want deze keer was men nu eens niet van de klaver naar de biezen gelopen !

De plaats was werkelijk ideaal. Water dat niet te diep of te ondiep was. Een harde zanderige bodem, weinig begroeiing in het water en vlakbij 'aan den draai' een stukje diep water, 't putteke genoemd, waar de goede zwemmers hun hartje konden ophalen.

En ook de omgeving en het landschap boden een paradijselijk uitzicht met langs 'de Kesselse kant' het park en het kasteel van de baron en aan de overzijde van het water het reusachtige domein van 't Gestelhof. De beemden waren als het ware omkaderd met een scherm van groen en het geheel was - en is het voor een gedeelte nu nog steeds - van een ongerepte schoonheid en een niet uit te drukken sfeer van tijdeloosheid zoals men bijna nergens anders nog kan vinden. Het was dan ook geen zeldzaamheid dat er op sommige dagen een echte processie zwemmers naar die uitverkoren plek trok.

Suske, een oud manneke van 't gasthuis, stond toen dikwijls, geleund op zijn krukken, onder de hoge Canadabomen achter 't Gasthuis, die lange processie met kennelijk genoeg gade te slaan. Wanneer de zwemmers tijdens de zwoele zomeravonden in groepjes terug van de Neet afzakten, volgde er tussen Suske, die zijn tong tijdens 't spreken steeds tussen zijn lippen geperst hield, met de vele voorbijgangers altijd 't volgende vraaggesprek :

- Dag männèke, hède no de Neut gewèst ?
- Ja Suske !
- En was èl veul volk on de Neut ?
- Ja Suske.
- Allemoal langs den Baldelse kànt zékèl ?
- Nee Suskje, langs de Kesselse ok.
- En was 't wòtel wèilm ?
- Ja Suske.
- Ah, dan is 't goe, go tan mo vèut, dag männèkè !
- Dag Suske.

Vele vormen van ontspanning waren tijdens de laatste oorlog onbetaalbaar geworden of door de Duitsers verboden en men maakte dan maar van de nood een deugd. De vroegere mentaliteit van 'soort bij soort' was volledig verdwenen. Iedereen zwom en speelde er in een haast volmaakte harmonie. Daarbij kwam dan nog dat het water, doordat de fabrieken zo goed als stillagen, terug zuiverder werd.

Alleen was er de plaag van die eeuwige honger die nog aangescherpt werd door al dat geravot in het water. Maar een kermis is nu eenmaal een geseling waard en voor vele mensen waren de uren die ze aan de Neet doorbrachten soms de enige en betaalbare vorm van ontspanning in die sombere oorlogsjaren waar geen eind scheen aan te komen.

Tot er toch een eind aan kwam en het 'normale' leven terug een aanvang nam. Maar bij dit normale leven hoorden ook de fabrieken en de aanleg van steeds meer rioleringen die rechtstreeks in de Neet uitmondden. In een razend tempo vervulde het water meer en meer en de Neet stierf. In 1952 werd er voor het laatst 'aan de Spoelders' gezwommen. In Gestel waar geen 'tij' meer komt, of toch zeer weinig, zwom men nog tot in het midden van de zestiger jaren. Aan het ''t Schipke' op de grens van

De absolute rekordhouder van 'om ter langst onder water blijven' was Fons Diels. Soms bleef hij zolang onder water dat de mensen verschrikt onder mekaar zegden : 'Nu is 'm dood'. Uiteindelijk stak Fons dan toch zijn kop weer boven water maar dan op een plaats waar niemand hem verwachtte. Hier zien wij Fons Diels en Rozeke Schuermans voor hun huizeke in de Vredestraat. Fons was 'piocheur aan den ijzeren weg'. Hij was daarbij zo sterk dat hij kilometers ver een kruiwagen met enorme vracht kon sjouwen.

Bevel en Herenthout riskeerde men nog een duik tot in '73. In 1974 is er op die plaats nog één jonge kerel komen zwemmen. Voor hij zich aankleedde kwam hij bij de bazin van het caféetje eerst een emmer water vragen om zich te wassen... Hij 'stonk' te erg om zo naar huis te gaan ...

Het is er intussen niet op verbeterd, want al orakelde in 1970 de toenmalige minister van Openbare Werken, De Saeger, dat in 1980 onze rivieren terug zuiver zouden zijn, het is, op enkele uitzonderingen na, steeds van kwaad tot erger gekomen. De Neet is, voor wat betreft het percentage giftige en radio-actieve stoffen, de trieste recordhouder onder al de rivieren in Vlaanderen. Hij is volledig dood, voor generaties lang of misschien wel voor altijd ! Want de zeden en geplogenheden in dit openland kennende valt het te vrezen dat er slechts dan iets degelijks zal aan gedaan worden wanneer wijzelf er beginnen aan te sterven.

Lode Van Regenmortel

- (1) Aan 'Het Sas' werd er al wel veel vroeger (reeds van in 1896) en ook door vrouwen gezwommen. 'Het Sas' was echter in die periode een zwemplaats voor de meer begoede burgerij, waar de Kesselaars zich niet echt thuis voelden. Later is daar wel verandering in gekomen.
- (2) De 'zwemmers' van toen trokken allemaal naar het water met identiek hetzelfde pakje onder de arm : een grijs-blauwe ruitjeshanddoek met daarin hun 'zwemkostuum', een vierde van een 'klot Sunlichtzeep' (de kinderen slechts een restje omdat die toch alles verloren deden), een 'beuzeke' en de helft van een gebroken kam. De volwassenen kregen al wel een zuivere handdoek mee. De kinderen werd meestal die handdoek toegestopt waarmee men al enkele dagen de 'afwas' had afgedroogd. Had die handdoek dan nog een tijdje in de 'wasmand' gelegen, dan was het meest frisse er wel van af. Men rook dan ook zeer goed wie zich met zoiets had afgedroogd. Soms durfden haastige moeders hun kroost ook al wel eens een handdoek meegeven waarmee ze al een tijdje - gewoonlijk een hele tijd - de versgesneden fritten hadden drooggewreven. Het niets vermoedende slachtoffer, dat zich hiermee droogwreef, werd dan tijdens het naar huis gaan krijt wit van de opdrogende 'petatbloem' maar veel drukte werd daarover in die tijd niet gemaakt !
- (3) Tot in de late dertiger jaren bestond er in Kessel - zoals in de meeste dorpen trouwens - een zeker standensverschil. Op de hoogste sport van de maatschappelijke ladder stonden 'die uit het dorp'. Daar woonden immers de enkele notabelen, de renteniers, de meeste winkeliers en ambachtslieden, de boeren 'die binnen waren' en vanzelfsprekend ook een deel 'werklie'. 'Het Dorp' eindigde zonder zichtbare, doch door iedereen aanvaarde scheiding, ter hoogte van de 'Cinema'. Het 'mindere volk' woonde in 'De Molenhoek'. Die Molenhoek omvatte dan de rest van de Dorpsstraat, de Dongelstraat, Liersesteenweg, Terlakenweg en de Stationssteenweg. Maar al werden 'die uit de Molenhoek' een beetje uit de hoogte bekeken door 'die van 't Dorp', geen nood ! Zijzelf voelden zich op hun beurt toch noq altijd een beetje meer dan

'die van de Statie ...'. Om de rij af te sluiten had men dan nog 'die uit de Hei'. Een totaal afzonderlijke stand vormden de boeren, die op hun beurt ook weer verdeeld waren volgens de hoeve die ze betrokken. Minst aanzien genoten zij die men toen 'de gatboerkes' noemde. Het meest in aanzien stonden de grote boeren 'die op hun eigen zaten'.

- (4) 'De Kil' is de plaats waar de Lindekensbeek of 'het Loopke' in de Nete uitmondt. 'Brannekensbruggeske' is de plaats waar de Rotbeek in de Nete komt. De benaming komt van 'Branneke' (Van Brandt, de stamvader van de grote Kesselse familie met die naam) die toen op de grote hoeve naast de Rotbeek op de Bart woonde.
- (5) Dat de boeren werkelijk gebroken glas in het water gooiden had nooit iemand gezien, maar de ravage die 'de jonge soort' soms op korte tijd aanrichtte in de hooioppers, waaraan de boeren uren hadden gewerkt, was niet voor te stellen. Het was dan ook wel begrijpelijk dat een boer, die dergelijke onverlaten op heterdaad betrapte, 'bijna iets kreeg van koleire' en de schuldigen schuimbekkend achternazat.
- (6) Zoiets gebeurde regelmatig in die tijd. Als vergelijkingspunt : een metser verdiende toen 4 à F 5 per uur.
- (7) De vervuiling die al jaren, stroomopwaarts van Kessel (Rumst, Duffel) zeer erge vormen had aangenomen, was al rond 1930 tot hier doorgedrongen. In het begin zeer traag en bijna onmerkbaar. Haast tegelijkertijd kwamen met de aflopende tijd de aflozingsprodukten van de scheikundige industrie uit het Limburgse tot hier door. Deze produkten waren voor een groot deel de oorzaak van de soms enorme vissterfte in de dertiger jaren. Het vuile water dat met de vloed tot hier doorkwam was voor de vis minder gevaarlijk. Het stonk wel erg maar was niet zo giftig. Het rileringswater uit Brussel, dat via de Zenne en de Rupel in de Nete kwam, was voor een groot deel de oorzaak van deze vervuiling.

MIJN DORP

In Kessel waar ik ben geboren,
Waar ik ben opgegroeid
Met al de kinderen uit mijn jeugd,
Waar ook mijn ouders zijn geboren
En eens mijn wiegje stond
Kessel dat is mijn geboortegrond.

Ik blijf gehecht
Aan mijn Kessels geboorterecht
Want ik heb vele jeugdherinneringen
Aan mijn geboortedorp
Hier vind ik rust en vrede in mijn gemoed.

Maar nu ik ouder ben geworden
Blijf ik mijn dorpje trouw
Dit is de roep van de natuur
En die doet alles heel secuur.

Jeanne Schuermans

DE MOERASSEN TUSSEN LIER, EMBLEM EN KESSEL

Tussen Lier, Emblem en Kessel liggen moerasgebieden, op het gewestplan aangeduid met de hoofdletter R, d.w.z. natuurgebied met een hoog wetenschappelijke waarde. Betreffende gebieden zijn op het genoemde plan eveneens gearceerd. Dit betekent dat ze ook landschappelijk waardevol zijn.

Hier broeden de wintertaling, het blauwborstje en de sprinkhaanrietzanger.

De blauwe reiger komt er regelmatig zijn maaltijd zoeken en de snor en de waterral worden er geregeld opgemerkt. Op de drassige bodem groeien en bloeien de lisdodde, het waterdrieblad en het zomerklokje.

De Wielewaal, afdeling Lier, wenst dit gebied aan te kopen en onder haar beheer te nemen zodat de originele schoonheid van dit stukje natuur behouden blijft. Het gevaar voor vernietiging door verkaveling of door het graven van illegale visputten is inderdaad niet denkbeeldig. Daarom vraagt de Wielewaal de hulp van alle milieu-bewuste mensen om het nodige geld hiervoor bijeen te krijgen. Ook U kunt uw steentje bijdragen door te storten op P.C.R. 000-0606834-02 van Y. Peeters, Antwerpsestraat 132, 2500 Lier met de vermelding 'Moerassen'.

Er worden echter ook ten voordele van deze moerassen spreekpotten verkocht. Prijs F 150 per stuk. Te bevragen bij Marc Vermylen, Koningin Astridlaan 1, 2500 Lier of bij Walter Van Spaendonk, tel. 031/80.54.24. Voor meer uitleg over de spreekpotten verwijzen wij naar Salvator nr. 33 van maart 1980.

Op schilderijen en prenten van onze oude Vlaamse meesters, David, Bosch en Breughel, ziet men soms afbeeldingen van deze buikige kruikjes, opgehangen tegen huizengevels of bomen. Deze spreekpotten in kleiaarde boden nestgelegenheid aan velerlei soorten vogels. Nestkastjes avant la lettre dus ! De hals van het kruikje is het vlieggat, met aan de rand een lus om het roeststokje door te steken. De roefopening komt ofwel in de bodem ofwel op de buikzijde voor. Oudheidkundigen menen dat de potten werden opgehangen om, in geval van bewoning door spreeuwen, langs het roefgat de jongen uit het nest te pakken en ze te doen belanden in de braadpan.

Een overtuigend bewijs voor dit gebruik is echter nog niet gevonden. Een andere theorie is dat het ophangen van de spreekpot een symbool was van gastvrijheid. Of vonden onze voorouders het gewoonweg alleen maar prettig om het vogelleven van nabij gade te slaan.

Hoe dan ook, het gebruik is vrij algemeen geweest in de Nederlanden vanaf de 16e tot het einde van de 18e eeuw. Zouden wij deze traditie niet kunnen voortzetten ? ... Men heeft de laatste veertig jaar verschillende oude spreekpotten teruggevonden, ook enkele te Lier waarvan er nu een exemplaar in Bokrijk hangt. De belangstelling voor de oude spreekpotten kwam niet alleen uit de hoek van heemkundigen, maar ook uit die van de Wielewaalvereniging. De leden van deze vogelvereniging noteerden in die oude potten broedgevallen van o.a. de zwarte roodstaart en de grauwe vliegenvanger. In de gekende pottenbakkerij van Herman Verhoeven te Lier, Frederik Peltzerstraat nr. 14, worden nog steeds mezen- en mussenpotten gemaakt. Voor zo ver de Heer Verhoeven zich kan herinneren is dat altijd zo geweest in zijn familiebedrijf. Deze mezen- en mussenpotten hebben een klein vlieggat, zodat ze geschikt zijn voor de kleinere vogeltjes. Andere vogels, zoals de grauwe vliegenvanger en de zwarte roodstaart, houden van een royelere voordeur en dat heeft nu juist die oude spreekpot ! De Wielewaal, afdeling Lier, heeft het initiatief genomen om bij pottenbakker Verhoeven spreekpotten te laten maken naar aloud model, met de bedoeling ze te verkopen en de opbrengst ervan te besteden aan de aankoop van vernoemde moerasgebieden tussen Lier, Kessel en Emblem. Alleszins zeer interessant ! Niet alleen voor de bescherming van vernoemde moerasgebieden, doch ook voor de opsmuk van uw huis of tuin waarin onze vrienden de vogels komen wonen.

Renaat Van den Broeck

Op 3, 4 en 5 september jl. konden al onze kinderen weer eens heerlijk hun hartje ophalen tijdens de Folkloremarkt aan Kessel-Statie.

Op de reeds traditioneel geworden Folkloremarkt aan Kessel-Station, deze keer onder een stralende zon, konden wij nog een echte klompenmaker aan het werk zien.

En alhoewel er aan Kessel-Station meestal nog maar enkel elektrische treinen rijden, tufte er tijdens die zonnige zomerdagen zomaar een echte stoomtrein rond.

GELD VOOR WAALS STAAL IS WEGGEGOOD.

De raad van beheer van het Davidsfonds is uiterst ongerust over de economische politiek van de regering, vooral naar aanleiding van de jongste beslissingen voor de staalnijverheid. Opnieuw blijkt uit de feiten, aldus het Davidsfonds, dat de staats-hervorming slechts een schijnfederalisme heeft tot stand gebracht vermits het geld van het nog betrekkelijk welvarende Vlaanderen eenzijdig gebruikt en opgebruikt wordt zonder dat de Vlaamse politieke instellingen daarbij ingrijpend kunnen optreden.

Tegelijk moet vastgesteld dat de nationale regering er niet toe komt een durvend en verantwoord economisch beleid te voeren. In de plaats daarvan grijpt zij naar de nefaste traditionele gemakkelijheidspolitiek die erin bestaat het Waalse ongenoegen tijdelijk te sussen met enorme investeringen in veroordeelde Waalse staalbedrijven. Deze investeringen die grotendeels gespijsd worden met Vlaams geld leggen een zware hypoteek op onze toekomst zonder dat zij de Waalse staalnijverheid kunnen redden. Ondertussen blijkt er geen geld te zijn om de Vlaamse bedrijven die nog rendabel zijn of kunnen gemaakt worden de nodige financiële armslag te geven. Zo moet de Vlaamse textielsector bijvoorbeeld nog steeds verder trachten te leven met be-

loften. Dit is zoveel te ergerlijker omdat het Vlaamse bedrijfsleven instaat voor het overgrote gedeelte van onze buitenlandse handel die de belangrijkste faktor is voor de Belgische welvaart.

Deze politiek van de nationale regering zal er toe leiden dat het land inderdaad spoedig naar de 600.000 werklozen toegroeit, dat de veroordeelde Waalse bedrijven weldra toch ten onder zullen gaan en dat Vlaanderen mee in de economische en financiële afgrond gesleurd wordt.

10 OKTOBER 1982 GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Nog enkele dagen en 't is weer 'Bollekeskermis'.

Op die dag - zo leerde men ons toch - kunnen we van het recht, dat de 'democratie' ons schenkt, gebruik maken om die 'beleidslieden' te kiezen die de volgende zes jaar het goed en het slecht weer in deze gemeente zullen bepalen. Al is het wel aangeraden zich niet al te veel illusies te maken over de kwaliteit van de 'democratie' die ons op die dag en de zes daaropvolgende jaren zal worden gegarandeerd. Want hoe vaak - ja al te vaak - gebeurt het niet dat, nog op de verkiezingsavond zelf, allerhande vooraf geplande 'combinetjes' en geheime afspraken worden gemaakt, zodat de tegenstrever van gisteren op slag de medestander van morgen wordt?

Dat op die manier aan de kiezer bewindslieden worden 'opgesolferd' die hij eigenlijk liever naar de maan had zien lopen, schijnt vele 'democraten' niet in het minst te deren! Zomin als diezelfde 'democraten' er graten in vinden om, eens verkozen en na 'gehoorzaamheid aan de wetten van het Belgische volk te hebben gezworen', een flink deel van die wetten vierkant aan hun laars te lappen.

Komt daar nog bij dat de 'gekozenen des volks' die ons nu gouden bergen beloven en zichzelf steevast uitroepen tot 'de besten', eens geïnstalleerd, plots aan een verbijsterende vorm van geheugenverlies gaan lijden zodat ze in de kortste keren vergeten zijn wat ze ons tijdens de verkiezingskampanje wel allemaal op de mouw hebben gespeld.

'Baas is baas' is van dan af hun devies en de kiezer met zijn kort geheugen zal tegen de volgende verkiezingen alles wel weer vergeten zijn. Het klassieke scenario kan dan opnieuw worden opgevoerd.

Een scenario dat bij iedere verkiezing steeds weerkeert. Voorbijgevoerde verwezenlijkingen en prestaties worden nog eens dik in de verf gezet en van alle zijden belicht. Tekortkomingen, dwaasheden, fouten en niet zelden ergerlijke wetsovertredingen, worden daarentegen angstvallig verzwegen of weggemoffeld!

De kandidaten worden met hun beminnelijkste glimlach op affiches en bergen papier aan het publiek voorgesteld. De slogans die het de vorige keer zo goed deden worden opgepoetst of wat bijgevijld en met gulle hand op het domme (?) kiesvolk uitgezaaid.

Want weer staat de bescherming van ons leefmilieu centraal!

Weer is 'het behoud van de eigenheid van ons dorp KESSEL, waar ik zo van hou' het allereerste gebod ! Weer is inspraak en medezeggenschap het gemeenschappelijk ordewoord ! En weer zal er worden gestreefd naar een eerlijker en rechtvaardiger wereld !

Dezelfde liedjes die we zes jaar geleden ook te horen kregen ! Vage en op alles passende slogans waarin zelden man en paard worden genoemd, waarmee men alle kanten uitkan en waar gewoonlijk toch niets of bitter weinig van in huis komt !

Want, mogen we onze gezagsdragers eens vragen wat ze de voorbije zes jaar daadwerkelijk hebben ondernomen om paal en perk te stellen aan de tot waanzin verworpen overdreven snelheid op onze wegen ? Of zouden ze er zich gewoon niet van bewust zijn dat ze door hun lakse houding onrechtstreeks verantwoordelijk zijn voor het mateloze leed en de enorme materiële schade die het gevolg zijn van een steeds stijgend aantal verkeersongevallen veroorzaakt door overdreven snelheid ?

Zijn onze beleidsmensen van oordeel dat de wegsignalisatie op onze wegen duidelijk, logisch en volledig is aangebracht ? Of moeten ze toegeven dat alles op pure improvisatie berust en meer lijkt op een opeenstapeling van vallen voor de weggebruikers dan op een logisch, wel doordacht en onontbeerlijk hulpmiddel om tot een veilig verkeer te komen.

Kunnen of durven ze, in aansluiting hierop, een antwoord geven op de vraag wie er nu eigenlijk in deze gemeente het beleid ter zake bepaalt en de beslissingen hiervoor neemt ?

Mogen we onze verkozenen de vraag stellen of ze ooit een ernstige inspanning hebben gedaan om ons rioleringsstelsel, dat met haken en ogen aaneenhangt en in een erbarmelijke toestand van vergaande verwaarlozing verkeert, tot een goedwerkend geheel uit te bouwen ?

Werd steeds de juiste weg bewandeld bij het innen van de rioleringsbelasting zodat het inbuizen van open baangrachten werd aangemoedigd in plaats van afgeremd ? Of werd er al eens 'gefoefeld' en is er pas voor iedereen een eerlijke oplossing gekomen nadat er 'van hogerhand' op sommige vingers werd getikt ?

Werden de wetten op de ruimtelijke ordening en stedenbouw steeds nauwkeurig toegepast ? Werden er nooit hand- en spandiensten bewezen aan sommige grondspeculanten en beroepsverkavelaars ? We denken hier heel speciaal aan het geval 'De Spin' en de 'Voetweg'. En kan of durft het schepencollege ons een lijst bezorgen van de gebouwen die, sinds hun aanstelling, wederrechtelijk werden opgetrokken in landbouwgebieden, bosgebieden en natuurgebieden, plaatsen waar volgens het gewestplan onder geen enkele voorwaarde mocht gebouwd worden ?

Hebben onze gezagsdragers één enkele poging ondernomen om de afgesloten wegen op Terlaken voor de bevolking open te houden of hebben ze zich resoluut achter de overtreder geschaard en met alle mogelijke drogredenen en scheve argumenten hun kiezers in de kou gezet ? Is er ooit iets in huis gekomen van de belofte 'iets te doen' aan de afgesloten Netedijken ?

Kortom, was dit de manier waarop onze Grooot-Nijlense gezagsdragers 'de milieubescherming' hebben gezien ?

We noemen zoiets bedroevend ! Haast even bedroevend als de wijze waarop de verkiezingsbeloften, om ten allen prijze 'de eigenheid van dit dorp te zullen bewaren', tot schande werd gemaakt !

Is er ooit een meer schaamteloos stukje volksverlakkerij opgevoerd dan in deze kwestie ? Werden ooit op een cynischer manier alle voornemens en liefdesverklaringen aan KESSEL verloochend ? En werden wij als KESSELAARS ooit meer in de steek gelaten en in de kou gezet dan door onze 'eigen' schepenen ? Want wat hebben die ooit concreet gedaan om alleen maar de naam van ons dorp KESSEL te bewaren ? Integendeel, met alle middelen hebben ze er de nutteloze en volkomen overbodige straatnaamveranderingen helpen doordrukken, zodat de weg openlag om, zelfs in de adressering, te komen tot het ene, Groooote en onverdeelbare Nijlen !

De honderden bezwaarschriften die tegen deze straatnaamverandering werden ingediend hebben ze als vodjes papier behandeld (Is dat de nieuwe vorm van inspraak ?) Van krommen aas te gebaren en te doen alsof hun neus bloedde, telkens wanneer er in de gemeenteraad door de oppositie werd op gewezen dat de Groooot-Nijlense administratie de vloer aanveegde met de raadsbeslissing op welke manier de briefwisseling, bestemd voor de burgers van de onderscheiden deelgemeente, moest worden geadresseerd ! Raadsbeslissing die, nota bene, er dan nog gekomen was op initiatief van één van onze 'Kesselse' schepenen, maar waarvan hij het vaderschap heeft verloochend nog voor de haan éénmaal had gekraaid !

Geen enkele maal de elementaire beleefdheid opbrengen om ook maar één letter te antwoorden op de vele brieven die aan het schepencollege - en in het bijzonder aan burgemeester Laenen - werden gericht om op deze onwettelijke toestand te wijzen ! Zonder enige publieke reactie gedogen dat de nieuwe wegwijzers, die de jongste tijd worden geplaatst, alleen nog maar verwijzen naar fusiegemeenten. Een geraffineerde manier om de naam van de oude dorpen definitief van de kaart te laten verdwijnen ! De naam van het oude dorp KESSEL die voor de Groooot-Nijlense fusiemaniakken ten allen prijze moet herleid worden tot een niets zeggend codenummer. Een nummer van een postkantoor ... En dit alles op een ogenblik dat de Regie van Telegrafie en Telefonie de dwaasheden uit het verleden heeft hersteld en resoluut de weg is opgegaan van de redelijkheid en het gezond verstand ! (Zie nieuwe telefoongids 1982/83).

Onbelangrijk allemaal ? Goed !! Ieder zijn mening daarover ! Maar wie leeft zal zien op 10 oktober !

Redactie en lay-out :

Tel. 03/480.36.80

Herman Van Regenmortel
Salvatorbaan 9
2508 KESSEL

PR 000-0603726-95
BBL 320-0405166-67
ASLK 001-0769107-70

Verantwoordelijke uitgever :

Lode Van Regenmortel
Oude Bevelsesteenweg 56

2508 KESSEL